

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

МАТЕРІАЛИ

**XIV Всеукраїнської інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і
молодих учених**

ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

ОДЕСА-2026

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

**кафедра філософських і соціологічних студій та
соціокультурних практик**

МАТЕРІАЛИ

**XIV Всеукраїнської інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і
молодих учених**

ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

(Одеса, 23-24 квітня 2026 року)

Одеса -2026

УДК: 37+316.61

Освіта та соціалізація особистості. *XIV Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених* (Одеса, 23-24 квітня 2026 р.) 104 с.

Рецензенти:

Єременко Олександр Михайлович – доктор філософських наук, професор кафедри філософії Національного університету «Одеська юридична академія»

Юшкевич Юлія Сергіївна – кандидат філософських наук, старший викладач кафедри філософії, історії та політології Одеського національного економічного університету

Збірник матеріалів Всеукраїнської інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Освіта та соціалізація особистості» вміщує матеріали, які досліджують освіту XXI століття, інновації та перспективи розвитку; стан та проблеми реформування системи української освіти; філософію освіти перед викликами сучасності; молодь в освітньому просторі: механізми соціалізації та самореалізації; соціальну адаптацію особистості в умовах суспільних трансформацій; ціннісні орієнтири та культурні практики особистості в українському суспільстві та розглядаються девіації та суспільні рухи у соціальному просторі сучасної України. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, здобувачів освіти.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», протокол № 14 від 28 травня 2026 р.

«Освіта та соціалізація особистості»

23-24 квітня 2026 року

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

А. В. Красножон – ректор Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор історичних наук, професор.

Заступники голови:

Койчева Тетяна Іванівна – в.о першого проректора з навчальної та науково-педагогічної роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор педагогічних наук, професор.

Музиченко Ганна В'ячеславівна – проректор з наукової роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор політичних наук, професор.

Борінштейн Євген Русланович – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Члени оргкомітету:

Лісєнко Олена Василівна – доктор соціологічних наук, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Петінова Оксана Борисівна – доктор філософських наук, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Атаманюк Зоя Миколаївна – доктор філософських наук, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Глушенко Олександр, аспірант кафедри філософських, політичних і психологічних студій Черкаського державного технологічного університету, м. Черкаси, Україна

СОЦІАЛЬНА АДАПТАЦІЯ В УМОВАХ АЛГОРИТМІЧНОГО КОНТРОЛЮ: АСИМЕТРІЯ ЦИФРОВОЇ ВИДИМОСТІ В УКРАЇНІ

Сучасна соціальна адаптація особистості в Україні тісно пов'язана з цифровими платформами, де доступ до публічного голосу задають архітектура сервісів, правила модерації та алгоритмічне ранжування. Дослідження про модерацію українського контенту у Facebook та Instagram, TikTok-активізм в Україні, цифровий спротив у політично обмежених режимах, а також про воєнних лідерів думок (war influencers) підтверджують: платформи стали ключовими активними посередниками соціальної видимості й колективної дії [1; 3; 4; 5; 6; 7].

Асиметрія цифрової видимості стає одним із визначальних чинників соціальної адаптації особистості в умовах війни та суспільної мобілізації. З позиції концепції «техногенної установчості», технічна інфраструктура створює первинний матеріальний порядок ще до появи формальної правової норми [2]. Саме тому видимість, пріоритет та охоплення контенту набувають значної соціальної ваги, що узгоджується з сучасними роботами про цифрові контент-практики в Україні [1; 5; 6].

Ця асиметрія зумовлена різними режимами сприйняття системи. Для адміністраторів платформа – це набір керованих параметрів, для користувачів – звичне середовище спілкування, а для регуляторів – «чорна скринька» із прихованими алгоритмами. Владний ефект системи реалізується через приховування контенту, зниження охоплення та вибірккову присутність. Якщо дослідження українського воєнного контенту у Facebook та Instagram фіксують системні обмеження й видалення матеріалів, то праці про TikTok-активізм розкривають цю мережу як простір громадянської підтримки, самопредставлення та потужного інформаційного спротиву [1; 3; 4; 7].

У такому середовищі соціальна адаптація українців набуває цифрового виміру, спонукаючи виробляти специфічні практики для збереження комунікації. До мовних практик належать зміна написання, символічні заміни й скорочення задля обходу алгоритмічних тригерів. Візуальні практики (наприклад емодзі, умовні позначки, часткове приховування зображень) передають прихований зміст аудиторії, утримуючи контент у полі видимості. Поведінково присутність допису у стрічці підтримується ранньою стимуляцією коментарів, збережень і поширень. Ці стратегії повністю підтверджуються даними про амбівалентну видимість у воєнному TikTok та участь українських жінок у партисипативній війні (participative war) через платформні практики видимості [3; 4; 6].

У цьому контексті видимість – критичний ресурс адаптації. В умовах інформаційної війни цифрова присутність зберігає суб'єктність, солідарність та право на власний досвід. Платформи слугують каналами мобілізації, документування та горизонтальної підтримки; водночас саме вони визначають межі охоплення, залишаючи частину висловлювань у тіні.

Отже, український досвід підтверджує: соціальна адаптація в цифрову добу вимагає вміння діяти під алгоритмічним контролем, розуміти режими видимості та відтворювати публічну присутність через інфраструктури, що структурують доступ до уваги. Асиметрія цифрової видимості виступає ключовим механізмом сучасної соціалізації, а цифрова компетентність полягає у здатності зчитувати правила платформ, зберігати комунікативну ефективність і підтримувати солідарну дію під час криз.

Список використаної літератури

1. Бурдяк П. Модерація українського контенту у соцмережах: МЕТАморфози після російської агресії 2022. *Медіафорум: аналітика, прогнози, інформаційний менеджмент*. 2023. Т. 12. С. 247-270. DOI: <https://doi.org/10.31861/mediaforum.2023.12.247-270>
2. Глушенко О. П. «Нульова гілка влади»: установчий вимір техногенного конституційного порядку. *Перспективи. Соціально-політичний журнал*. 2026. № 2. (Прийнято до друку).
3. Парфенюк І. TikTok-активізм в Україні як форма громадянської підтримки та спротиву під час повномасштабної війни. *Український інформаційний простір*. 2025. № 1(15). С. 154-173. DOI: [https://doi.org/10.31866/2616-7948.1\(15\).2025.335354](https://doi.org/10.31866/2616-7948.1(15).2025.335354)
4. Divon T., Eriksson Krutrök M. The Rise of War Influencers: Creators, Platforms, and the Visibility of Conflict Zones. *Platforms & Society*. 2025. Vol. 2(1). DOI: <https://doi.org/10.1177/29768624251325721>
5. Goncharuk-Cholach T., Rudakevych O., Lazarovych M., Huryk M., Chyhur R. Digital Resistance in Authoritarian Realities and Technologies of Political Changes. *Evropský politický a právní diskurz*. 2025. Vol. 12, no. 4. P. 20-31. DOI: <https://doi.org/10.46340/eppd.2025.12.4.3>
6. Heřmanová M., Eriksson Krutrök M., Divon T. The Algorithm Loves the War: Ambivalent Visibility in Content Creator Practices During War. *Continuum*. 2025. P. 160-176. DOI: <https://doi.org/10.1080/10304312.2025.2507777>
7. Kalnes Ø., Bjørge N. M. So, We Have Occupied TikTok: Ukrainian Women in #ParticipativeWar. *Media, War & Conflict*. 2025. Vol. 18(2). P. 233-250. DOI: <https://doi.org/10.1177/17506352241307010>

З М І С Т

<i>Борінштейн Євген Русланович</i>	5
РОЛЬ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У СФЕРІ ОСВІТИ: МОРАЛЬНО-ЕТИЧНІ СКЛАДОВІ	
<i>Азовський Тимур Ігорович, Петінова Оксана Борисівна</i>	8
ІНФОРМАЦІЙНА ГРАМОТНІСТЬ ЯК УМОВА ФУНКЦІОНУВАННЯ ДЕМОКРАТІЇ	
<i>Аксьонова Віра Ігорівна</i>	10
ПОЄДНАННЯ НАУКОВОЇ ІННОВАЦІЇ З ВИСОКОЮ ПАТРІОТИЧНОЮ СВІДОМІСТЮ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	
<i>Атаманюк Зоя Миколаївна</i>	14
ЕТИЧНА СКЛАДОВА ЕКЗИСТЕНЦІАЛІВ БУТТЯ	
<i>Борінштейн Євген Русланович, Калаєва Каміла Севастянівна</i>	16
ТЕОРІЯ І СОЦІАЛЬНА ПРАКТИКА LIBERAL ARTS: ЯКІСНА ОСВІТА В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ	
<i>Борінштейн Євген Русланович, Фільварська Валерія В'ячеславівна</i>	19
ТЕХНОЛОГІЇ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ	
<i>Башавець Наталія Андріївна, Бугайчук Іван Юрійович</i>	23
ЦІННІСНІ ОРІЄНТИРИ СУЧАСНИХ УЧНІВ СТАРШИХ ПРОФІЛЬНИХ КЛАСІВ ДО ФІЗИЧНОЇ АКТИВНОСТІ В УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ	
<i>Брайт Галина Яківна, Даниленко Анастасія Володимирівна</i>	26
ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ ОСОБИСТОСТІ	
<i>Глушенко Олександр</i>	28
СОЦІАЛЬНА АДАПТАЦІЯ В УМОВАХ АЛГОРИТМІЧНОГО КОНТРОЛЮ: АСИМЕТРІЯ ЦИФРОВОЇ ВИДИМОСТІ В УКРАЇНІ	
<i>Гончарова Ольга</i>	30
ПЛАСТИКА ЛЮДИНО-МІРНОСТІ ЯК МЕТАКОГНІТИВНА ОСНОВА ОСВІТИ В УМОВАХ ФАЗОВОГО ПЕРЕХОДУ ДО МЕТАКЛАСИЧНОЇ РАЦІОНАЛЬНОСТІ	
<i>Гоцуляк Катерина</i>	34
ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ЗМІН	
<i>Добролюбська Юлія Андріївна</i>	36
МУЗЕЙ ЯК АГЕНТ СОЦІАЛЬНОЇ ІНКЛЮЗІЇ У ПРАЦЯХ Р. САНДЕЛЛА	
<i>Карастан Сергій</i>	38
РОЛЬ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА У ПОДОЛАННІ ТІНЬОВИХ ЕКОНОМІЧНИХ ПРАКТИК У СУСПІЛЬСТВІ	
<i>Коба Олег, Тодоров В'ячеслав</i>	40

Збірник матеріалів

XIV Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених

«ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ»

(Одеса, 23-24 квітня 2026 року)

Адреса редакції:

Україна, 65020, м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 26, каб. 73 Тел.:
(0482) 732-09-52